

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE 15/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om förbud mot beslag av vissa utställningsföremål som förs in till Finland

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 9 november 2010 regeringens proposition med förslag till lag om förbud mot beslag av vissa utställningsföremål som förs in till Finland (RP 236/2010 rd) till kulturutskottet för beredning.

- lagstiftningsråd Jaakko Rautio, justitieministeriet
- kulturråd Tiina Eerikäinen och regeringsråd Tuula Lybeck, undervisnings- och kulturministeriet
- utredningschef Esko Hirvonen, tullstyrelsen
- överdirektör Risto Ruohonen och jurist Tuula Härmäläinen, Statens konstmuseum.

Sakkunniga

Utskottet har hört

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår en lag om förbud mot beslag av vissa utställningsföremål som förs in till Finland. För att upprätthålla det internationella kulturutbytet och främja konstnärligt eller kulturhistoriskt betydande utställningar ska det enligt lagförslaget bli möjligt att meddela förbud mot beslag av utställningsföremål som lånas in till Finland. Syftet med beslagsförbudet är att trygga att föremål återlämnas till den som har lånat ut föremålen.

Beslagsförbudet avses inbegripa förbud mot att utställningsföremål tas i beslag eller på annat sätt omhändertas av en myndighet. Utställningsföremål får inte heller beläggas med någon annan säkringsåtgärd eller verkställighetsåtgärd som kan förhindra att föremålet återlämnas. Om ett föremål trots beslagsförbudet har belagts med

en sådan åtgärd, ska den myndighet som saken gäller eller en domstol upphäva åtgärden.

Undervisnings- och kulturministeriet ska fatta beslut om beslagsförbud. För att ett beslagsförbud ska kunna meddelas krävs det att utställningen är av allmän betydelse och att den arrangeras av ett offentligt juridiskt samfund eller en allmännyttig privaträttslig juridisk person. Beslagsförbud får meddelas för högst ett år.

Beslagsförbud ska inte få meddelas om det finns skäl att anta att någon har berövats utställningsföremålet genom en brottslig handling eller att de ägandeförhållanden som gäller föremålet är tvistiga. Inte heller kan beslagsförbud meddelas om förbudet står i strid med en internationell överenskommelse som är bindande för Finland eller med Europeiska unionens lagstift-

ning. Beslagsförbud ska inte meddelas i fråga om kommersiella utställningar.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Sammanfattningsvis anser utskottet att propositionen är behövlig och motiverad. Internationella utställningar blir allt viktigare för museer och andra som ordnar utställningar i vårt land. Utställningsutbytet är betydelsefullt för ett ökat kulturellt utbyte och ökad kännedom om andra kulturer. Numera kräver de utländska aktörer som lånar ut verk att den som ordnar utställningen förbinder sig att återlämna utställningsföremålen. Därför är det aktuellt att lagstifta om ett förbud mot beslag. Utskottet tillstyrker lagförslaget med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Detaljmotivering

Riksdagen behandlar för närvarande ett förslag till tvångsmedelslag (LaUB 44/2010 rd—RP 222/2010 rd). Lagen ska ersätta tvångsmedelslagen från 1987. Följaktligen föreslår utskottet att

hänvisningen i 3 § ska gälla den nya tvångsmedelslagen.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget enligt propositionen men 3 § med följande ändringar:

3 §

Innehållet i beslagsförbud

Till följd av ett beslagsförbud får ett utställningsföremål inte

- 1) omhändertas eller tas i beslag med stöd av 7 kap. i rättegångsbalken eller med stöd av tvångsmedelslagen (/),
(2—5 punkten som i RP)

Helsingfors den 10 mars 2011

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Tuomo Hänninen /cent
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Merikukka Forsius /saml
Timo Heinonen /saml
Anneli Kiljunen /sd
Sanna Lauslahti /saml

Lauri Oinonen /cent
Tuula Peltonen /sd
Tuomo Puumala /cent
Leena Rauhala /kd
Mirja Vehkaperä /cent
Pauliina Viitamies /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Marjo Hakkila.